

wij leven, wanneer wij werkelijk en vol genieten, bewonderen, mooi vinden. De heer Carbin — als ik mij niet te zeer in hem bedrieg — is ook eigenlijk wel iemand die dit begrijpt, althans vaag beseft. Hij is geen smakeloze. Hij voelt wel hoe een roman moet zijn, al slaagde hij er tot nog toe niet in, zulk een roman te maken. Het is zijn overmachtig gezond-verstandsleven, het is zijn levendige belangstelling in allerlei kwesties, die hem parten speelt. Als ik hem een raad mocht geven zou het zijn: tracht u op te werken uit die eenigszins ordinaire belangstelling, tracht een hooger standpunt te bereiken, een standpunt van waaruit gij het menschedom rondwoelen ziet.... en zich opwinden over „kwesties”!

Dat er in den schrijver Carbin ook wel iets heel goeds is, wordt voor mij bewezen vooral door kleine stukjes dialoog in zijn boek — dialoog zónder redeneering, dialoog met een gevoelig hart geschreven. Zoo b.v. dat van I bl. 148. Dr. Koutsma heeft het „medisch geheim” geschonden en aan Van Beelen gezegd dat zijn aanstaande schoonzoon niet mag trouwen. Nu rust op Van Beelen de taak dit in de eerste plaats aan zijn vrouw mee te delen, aan zijn vrouw, het zielige menschje, dat gegronde reden heeft te twifelen of hij zelf, Van Beelen, indertijd wel had „mogen trouwen”.

„Dora!” zag hij haar even aan, om daarna langs haar heen te turen, naar den schemerigen kamerhoek.

„Wat is er toch, Van Beelen.... zeg toch....”

„’t Is iets heel ernstigs.... Elsa of de kinderen kunnen hier toch niet komen..?”

„Die komen hier immers nooit.... maar wat.... maar wie?”

„Stil, ik zal het je precies vertellen.... ik heb van middag dokter Koutsma bij me gehad....”

„God Van Beelen”, schrok zijn vrouw, even de in den schoot gevouwen handen wringend wrijvend, en dacht dadelijk aan

het vernederende leed van haar droevig huwelijksleven.

„Wat?” begreep Van Beelen dit zenuwachtige doen niet voor zij nog iets wist.

Zij zweeg, en keek neer op haar bleeke handen, die nu weer stil te zamen lagen in haar schoot.

Dan driftig ineens begreep hij:

„Och nee.... niks dat.... ’t is over Elsa.”

„Man!....” zonk ze na een oogwenk overeind komen weer ineens.”

Dit is zeker niet mooi geschreven, maar het lijkt mij wel zuiver gevoeld, en ook gezien.

Mooi schrijven, echt schrijven, is iets waar deze goede heer Louis Carbin nog in ’t geheel niet aan toe is. Van nature tamelijk nuchter, tracht hij de zaak te forceeren, en een zeker pathos te bereiken, door korte zinnnetjes, of halve zinnnetjes, niet gewoonweg náást maar allemaal ónder elkaar te schrijven. Een eigenlijken stijl, het maken van schoone volzinnen, en van die volzinnen breede periodes, en van die periodes harmonische hoofdstukken — hij kent het alles niet.

Hij doet het zoo:

(I bl. 110):

„Sjoerd zat over een boek.

„Maar ze merkte wel hoe onregelmatig hij de bladzijden omsloeg, soms een enkel, soms meerdere tegelijk.

„En ineens maakte hij het haar moeilijk met het gezegde:

„Wat leest u weinig tegenwoordig”.

„Ze antwoordde alleen: „Och jongen.... moeder wordt oud”.

„Hij antwoordde niet; echter voelde zij wel, dat hij haar niet geloofde.

„Doch ook dit zei hij weer niet dadelijk open en oprecht.... zooals voorheen.

„Er was een stilte.

„Zonder gezelligheid.

„Er werd gebeld. Dit moest de post zijn.

„Er groeide een wachten.

„De meid kwam binnen met een brief voor mijnheer.